

“МЖМС” ХХК
ЗАХИАЛАГЧ

“ЦАГААН УУЛЫН ОРГИЛ” ХХК
ГҮЙЦЭТГЭГЧ

2023

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ, ТАРИАТ СУМ, СӨРТИЙН АМ

УЛААНБААТАР ХОТ
2023 оны 10 сар

АГУУЛГА

Нэг. Төслийн товч танилцуулга

Хоёр. Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөлөл

Гурав. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

3.1. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

3.2. БОМТ-ний биелэлтийг дүгнэх аргачлал

3.3. БОМТ-ний биелэлт

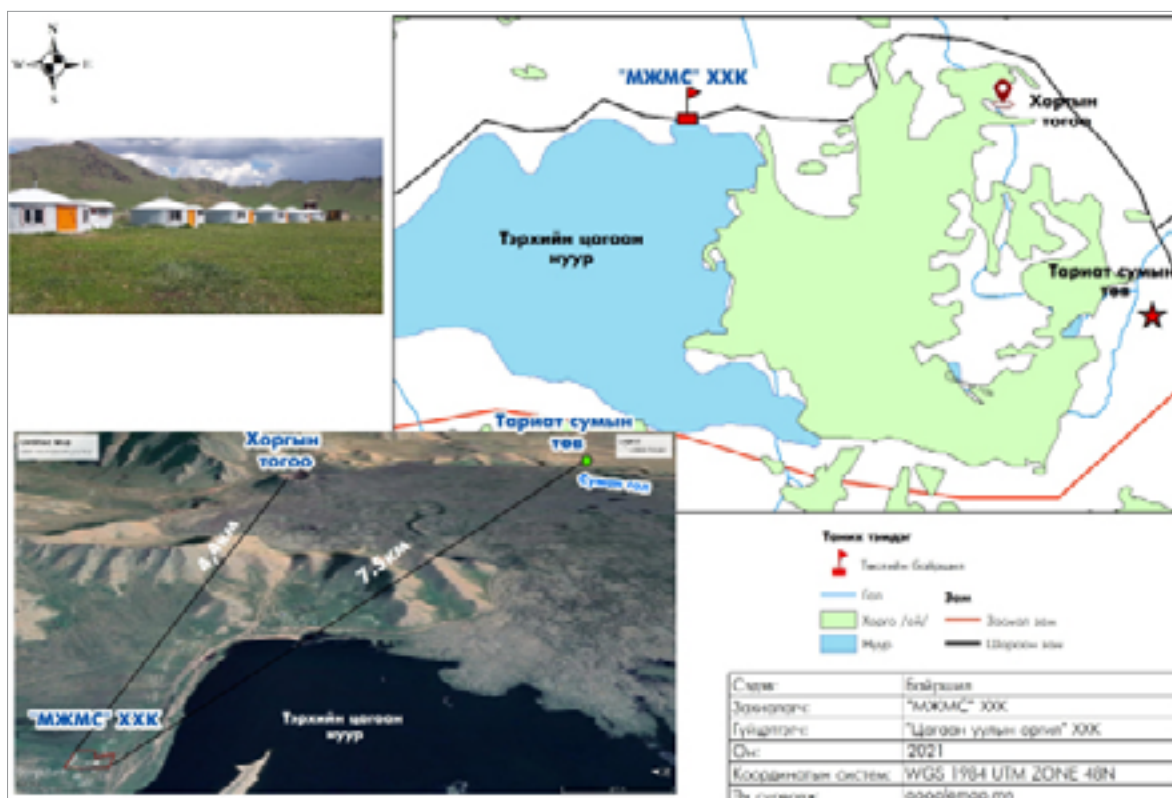
Дүгнэлт

Хавсралт

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

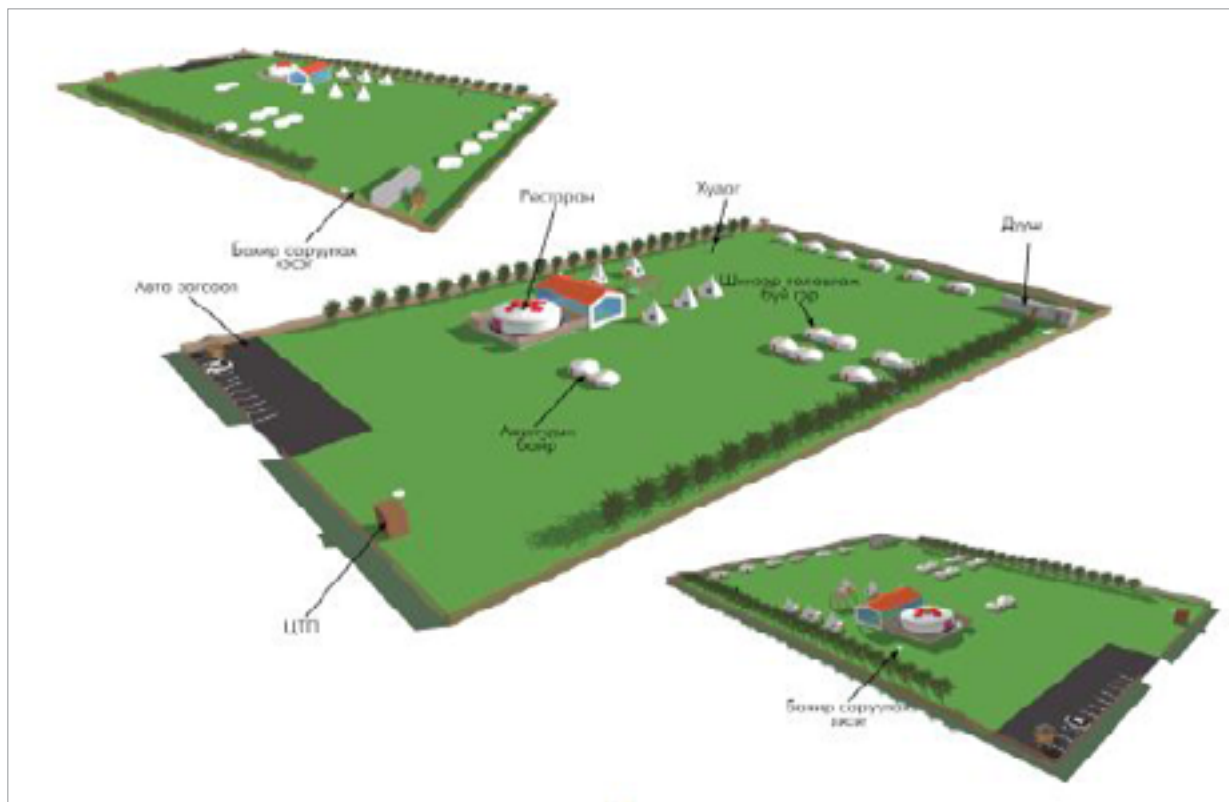
1.1. Төслийн товч тодорхойлолт

Төслийн нэр:	"Далайван Цагаан нуур жуулчны бааз"
Төсөл хэрэгжүүлэгч:	"МЖМС" ХХК
Төслийн зорилго:	"Хорго-Тэрхийн Цагаан нуур"-ын байгалийн цогцолборт газарт аялагч, амрагчдын ая тухтай аялах, амрах нөхцөлийг бүрдүүлэх, орон нутагт ажлын байр нэмэгдүүлэх
Улсын бүртгэл, Регистрийн дугаар:	0111208049 РД: 5263808
Хологдох утас:	99333883
Төслийн байршил:	Архангай аймаг, Тариат сум, Сөртийн ам-Хангай нурууны БЦГазарт, Өвгөн хадны зүүн хажууд, Тэрхийн цагаан нуурын зүүн хойно 174 м, Суман голоос 6.6 км, төв замаас 4.8 км, Улаанбаатар хотоос 520 км зайтай.
Талбайн хэмжээ:	2.0 га
Хүчин чадал:	Нэг удаад 100-150 амрагч, жуулчдыг хүлээн авна.
Ажиллах хүч:	Захиргаа, маркетинг, санхүү, үйлчилгээ гэсэн хэсгүүдэд 10-15 хүн ажиллана.
Ус хангамж:	Өөрийн эзэмшлийн гүний худгаас хангадаг.
Цахилгаан хангамж:	Төвийн шугам сүлжээнд холбогдсон.
Солбицол:	99° 48' 32.34" E 48° 8' 27.39" N 99° 48' 37.38" E 48° 8' 26.45" N 99° 48' 34.69" E 48° 8' 22.27" N 99° 48' 30.48" E 48° 8' 23.04" N

Зураг 1.1. Төслийн байршил

Төслийн хүчин чадал: Тус жуулчны бааз нь жилд 3 сар ажиллах бөгөөд бүрэн хүчин чадлаараа ажиллахад нэг дор 100-150 хүн хүлээн авах хүчин чадалтай.

Зураг 1.2. Жуулчны баазын ерөнхий төлөвлөгөө

1.2. Усны хэрэглээ

Баазын усны хэрэглээг өөрийн эзэмшлийн гүний худгаас хангадаг. Гүний худгийн цооногийг 2018 онд өрөмдөж гаргасан. Худаг нь 90 м гүн, усны тогтсон түвшин 30 м, ундарга 2.0 л/сек. QJX-1.1 маркийн хөдөлгүүртэй, QJX-1.1-120-5 маркийн ус өргөгч насосыг 67 м гүнд байрлуулсан. Одоогоор худгийг тоолууржуулаагүй.

Баазын усны хэрэглээг Архангай аймгийн БОАЖ-ын газрын 2022 оны 6 дугаар сарын 6-ны өдрийн 7 дугаартай "Ус ашиглуулах дүгнэлт"-ийг үндэслэн дараах байдлаар тооцоход жилд 1.4 сая.м³ ус ашиглах тооцоотой байна.

Ажилчдын үнд ахуйн усны хэрэглээ: Жуулчны баазад 15 ажилтан ажиллах бөгөөд 1 ажилтанд шаардагдах усны хэмжээ 150 л/хоног.

Хүснэгт 1.1. Ажилчдын үнд ахуйн усны хэрэгцээний тооцоо

№	Хугацаа	Усны норм, (л/хоног)	Ажиллах хүчин (хүн)	Шаардагдах усны хэмжээ (мян.м ³)
1	1 хоног	150	15	2.2
2	1 жил (90 хоног)			202.5
3	5 жил			1012.5

Үйл ажиллагааны усны хэрэглээ: Зоогийн газарт өдөрт дунджаар 40 хүн 3 удаа хооллоно, хагас автомат ажиллагаатай угаалгын газарт өдөрт дунджаар 40 цагаан хэрэглэл угаахаар тус тус тооцоолов.

Хүснэгт 1.2. Зоогийн газрын усны хэрэгцээний тооцоо

№	Хугацаа	Усны норм, (л)	Хүчин чадал (хүн)	Шаардагдах усны хэмжээ (мян.м ³)
1	1 хоног	25	40*3 удаа	3.0
2	1 жил (90 хон)			270.0
3	5 жил			1350.0

Хүснэгт 1.3. Угаалга цэвэрлэгээний усны тооцоо

№	Хугацаа	Усны норм, (л)	Хүчин чадал (хүн)	Шаардагдах усны хэмжээ (мян.м ³)
1	1 хоног	85	40	3.4
2	1 жил (90 хон)			306.0
3	5 жил			1530.0

Жуулчдын усны хэрэглээ: Жуулчны бааз нэг ээлжинд 100-150 хүн хүлээн авах хүчин чадалтай бөгөөд өдөрт дунджаар 40 хүн амрахаар тооцоолов. (Дундын ариун цэврийн өрөөтэй жуулчны баазын усны норм 180л/хоног)

Хүснэгт 1.4. Жуулчдын усны хэрэгцээний тооцоо

№	Хугацаа	Усны норм, (л/хоног)	Хүчин чадал (хүн)	Шаардагдах усны хэмжээ (мян.м ³)
1	1 хоног	180	40	7.2
2	1 жил (90 хон)			648.0
3	5 жил			3240.0

Мод усалгаа: 2021 оны 7 дугаар сард "Horgo NGO" төслөөс 100 ширхэг хайлаас авч баазын хашаанд суулгасан. 2022 онд 5 шар хуайс, 10 улиас, 10 чацаргана, 5 моносны бут тарьсан. Усалгааг газрын гадаргын хэлбэржилтээс шалтгаалан жилд 8 удаа услахаар тооцоолов. (БОНХАЖСайдын 2015 оны А/301 дугаар тушаалын 13 дугаар хавсралт "Зүлэгжүүлэлт, зам талбайн усалгааны норм", 1 ширхэг суулгацын усалгааны норм 40л)

Хүснэгт 1.5. Мод усалгааны тооцоо

№	Хугацаа	Усны норм, (л)	Суулгац (ширхэг)	Шаардагдах усны хэмжээ (мян.м ³)
1	1 хоног	40	100	4.0
2	1 жил (8 удаа)			32.0
3	5 жил			160.0

Нийт 202.5мян.м³+270.0мян.м³+306.0мян.м³+648. 0мян.м³+32.0мян.м³=1458.5 мян.м³

Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр: Баазын үйл ажиллагаанд жилд 1.4 сая.м³ ус шаардагдах тооцоотой байна. Үүнд үндэслэн усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээг дараах байдлаар тооцов. Үүнд:

$$1\text{м}^3 \text{ ус ашигласны төлбөр. } 1510 \cdot 0.15 \cdot 0.4 \cdot 2 = 181.2 \text{ төг/м}^3$$

- Чулуут голын сав газарт газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ - 1510 төг, - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт, "Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь, хэмжээ" 10. Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэдэг ИААНБ-ын ашигласан усны шоо метр тутамд газрын доорх усны төлбөрийн хувь хэмжээ - 15%

- Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэхэд газрын доорх ус ашиглалт тооцох итгэлцүүр - 0.4×2 (Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутагт ус ашигласан тохиолдолд экологийн итгэлцүүрийг 2 дахин нэмэгдүүлж тооцно)

Хүснэгт 1.6. Усны нөөц ашигласны төлбөрийн тооцоо

№	Үзүүлэлт	1 хоног	1 жил	5 жил	Усны төлбөр, төг/м ³	Усны нөөц ашигласны төлбөр, мян. төг/жил
1	Ажилчдын унд ахуйн хэрэглээ, мян.м ³	2.2	202.5	1012.5	181.2	-
2	Амрагчдын ус хэрэглээ, мян.м ³	7.2	648.0	3240.0		117.4
3	Зоогийн газрын ус хэрэглээ, мян.м ³	3.0	270.0	1350.0		48.9
4	Угаалга цэвэрлэгээний ус хэрэглээ, мян.м ³	3.4	306.0	1530.0		55.4
5	Мод усалгаа, мян.м ³	4.0	32.0	160.0		5.8
Нийт		19.8	1458.5	7292.5		227.5

Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 20.1.1 дүгээр заалтын дагуу хүн амын унд ахуйн хэрэгцээнд ашиглах усыг төлбөрөөс чөлөөлнө.

ЗГ-ын 2011 оны 302 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт "Усны экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ", 2013 оны 326 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт "Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь, хэмжээ", 327 дугаар тогтоолын хавсралт "Ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр"-ыг тус тус үндэслэн усны төлбөрийн хэмжээг тооцоход жилд 227.5 мян.төг төлөх тооцоотой байна. "Усны тухай хууль"-ийн 30.1.4-д заасны дагуу ус татах шугам хоолойд баталгаажуулсан тоолуур суурилуулж, тоолуурын заалтаар усны нөөц ашигласны төлбөрийг тооцож, "Төсвийн тухай хууль"-ийн 23.6.5-д заасны дагуу аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх хэрэгтэй.

1.3. Хог хаягдал

Жуулчны баазын оргил ачааллын үед хоногт 0.08-0.11тн хаягдал гарна гэж тооцвол жилд дунджаар 44 -63тн хатуу хог хаягдал үүсэхээр байна. Үүсч буй хог хаягдлын хэмжээг төрөл, бүтцээр нь дараах хүснэгтээр харуулав.

Хүснэгт 1.7. Жилд үүсэх хог хаягдлын хэмжээ

Эх үүсвэр		Ангилал	Үүсэх хэмжээ жилд /м ³ /
Хатуу хог хаягдал, тн	Ажиллагсад	Дахивар	0.54-0.81
		Энгийн	1.26-1.89
	Жуулчид	Дахивар	35.07-54.11
		Энгийн	28.45-29.63
	Зоогийн газар	Дахивар	20.09-23.12
		Энгийн	19.71-26.28
Шингэн хаягдал, м ³	Унд ахуйн хэрэглээ	Дахин ашиглах боломжтой	3000-3170
	Үйлчилгээ		1344-1380
	Угаалга		1260-1300

1.4. Орчны хяналт шинжилгээ

а. Усны чанар, шинжилгээ: 2023 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдөр хэрэглээний худгийн усны чанарыг тодорхойлох зорилгоор дээж авч Архангай аймгийн Ус цаг уур орчны шинжилгээний төв, Байгаль орчны шинжилгээний итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн.

Дээжний тэмдэглэл

Шинжилгээний дугаар:	332
Дээжний нэр:	Худгийн ус
Дээж авсан аргачлал:	физик-химийн шинжилгээний графикийн дагуу
Дээжний тоо хэмжээ:	2.5 л
Дээж шинжилсэн огноо:	2023.05.05
Сорьц авсан байршил	48° 12' 10.55"N 99° 47' 44.74"E
Шинжилсэн үзүүлэлт	Ерөнхий

Хүснэгт 1.8. Усны химийн шинжилгээний дүн

Шинжилгээний аргын стандарт	Шинжилсэн үзүүлэлт	нэгж	Шинжилгээний дүн	ЗДХ MNS900:2018
Багажийн аргаар	Булингар	NTU*	1.2	5.0
Мэдрэхүй	Өнгө	-	Өнгөгүй	20.0
Мэдрэхүй	Үнэр	-	Үнэргүй	-
MNS ISO10523:2001	pH		8.33	6.5-8.5
MNS ISO7888:1999	ЦДЧ	µS/sm	210.1	1000.0
MNS ISO6778:2019	хатуулаг	мг-экв/л	1.7	7.0
MNS 1097:1970	Кальци	мг/л	27.3	100.0
MNS 1097:1970	Магни	мг/л	4.4	30.0
MNS 1097:1970	K+Na	мг/л	4.75	200.0
MNS 6721:2010	Сульфат	мг/л	12.8	500.0
MNS 6832:2020	Гидрокарбонат	мг/л	92.8	-
MNS 4424:2005	Хлорид	мг/л	4.3	350.0
MNS ISO7150-1:2006	Аммони	мг/л	0.09	1.5
MNS 1097:1970	Эрдэсжилт	мг/л	146.4	-
MNS6834:2020	Нитрат	мг/л	0.08	50.0
MNS 6779:2019	Нитрит	мг/л	0.004	1.0
MNS 4430:2005	Төмөр	мг/л	0.03	0.3
MNS 6772:2011	Фторид	мг/л	0.31	0.7-1.5
MNS ISO6878:2001	Фосфат	мг/л	0.006	3.5
MNS 6833:2020	ПИЧ**	мгО/л	0.5	-
MNS ISO11923:2001	Жинлэгдэх бодис	мг/л	5.2	-

NTU*- Нефелометрийн булингарын нэгж

ПИЧ**- перманганатын исэлдэх чанар

Шинжилсэн үзүүлэлтүүд нь "Үндны усны чанарын стандарт. MNS 0900:2018"-н шаардлага хангаж байна.

б. Хөрсний шинжилгээ: 2023 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдөр баазын талбайгаас хөрсний дээж авч Архангай аймгийн Ус цаг уур орчны шинжилгээний төв, Байгаль орчны шинжилгээний итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн.

Хүснэгт 1.9. Хөрсний шинжилгээний дүн

№	Шинжилгээ хийсэн элементүүд	Шинжилгээний аргын стандартууд	Үр дүн	Нэгж
1	Чийг	MNS3310:91	2.72	%
3	Хөрсний орчин	MNS3310:91	8.20	-
4	Ялзмаг	MNS3310:91	6.79	%
5	Фосфат	MNS3310:91	3.323	мг/кг
6	Сульфат	MNS3310:91	63.66	мг/кг
7	Аммони	MNS3310:91	38.76	мг/кг
8	Нитрат	MNS3310:91	9.29	мг/кг

б. Агаарын шинжилгээ: 2023 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдөр баазын талбай дээр агаарын дээж авч Архангай аймгийн Ус цаг уур орчны шинжилгээний төв, Байгаль орчны шинжилгээний итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн.

Хүснэгт 1.10. Агаарын шинжилгээний дүн

№	Шинжилгээ хийсэн элементүүд	Шинжилгээний аргын стандартууд	Үр дүн	Нэгж	MNS 4585:2016
1	Хүхэрлэг хий	MNS0017-2-5-12-2021	0.002	мг/м ³	0.450
3	Азотын давхар исэл	MNS0017-2-5-11-2011	0.029	мг/м ³	0.200

MNS4585:2016 мтандарт үзүүлэлтээс хэтрээгүй байна.

ХОЁР. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ БОЛОН УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

2.1. Төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Агаарын чанарт нөлөөлөх нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанаас агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх үндсэн 2 нөлөөлөл байна. Үүнд:

- Тээврийн хэрэгслээс ялгарах бохирдуулагч бодисууд
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн ихтэй, салхи шуурга ихтэй үед тоосжилт үүсэх

Хөрсөнд үзүүлэх нөлөөлөл

Жуулчдын болон ажилчдын ахуйн хатуу хог хаягдал, бохир ус хөрсөн дээр ил задгай хаях асгах буюу хадгалвал хөрс бохирдуулах эх үүсвэр болно.

Зориулалтын зам талбайд тээврийн хэрэгсэл байрлуулаагүй, замбраагүй автомашины хөдөлгөөнөөс хөрс талхлагдах, хүнд металаар бохирдуулна.

Ургамлан нөмрөг, амьтны аймагт үзүүлэх нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагааны хүрээнд барилга байгууламж байгуулах, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн улмаас үүссэн хөрсний эвдрэлийг дагаж ургамлан нөмрөгийн талхлагдал, доройтол үүснэ. Энэхүү эвдрэлээр ургамлан нөмрөг биет хэмжээгээр хохирч, ургамлан нөмрөг, байгалийн төрх өөрчлөгдөж хог ургамал бүхий бүлгэмдлээр солигдох, ургах орон зай нь багасахаас гадна ургамлын төрөл зүйл цөөрч бүрмөсөн устах магадлалтай.

Үйл ажиллагааны үед хатуу хог хаягдлыг хөрсөн дээр ил задгай хаях, эвдэрсэн газрыг сэргээн хөрсжүүлэх ажлыг орхигдуулах зэрэг үйл ажиллагаа нь хөрсийг бохирдуулж ургамлын бүтцийг өөрчлөн доройтуулах, улмаар ургац хомсдох нөхцөл болно.

Төслийн талбай нь суурьшлын бүс учир том хөхтөн амьтад болон зэрлэг ан амьтан байхгүй, харин жижиг мэрэгч амьтадтай. Тухайн орчны хөрс үйл ажиллагааны улмаас бохирдохын хирээр ургамлан нөмрөгт тодорхой хэмжээгээр өөрчлөлт гарах бөгөөд үүнтэй уялдан ургамал идэшт мэрэгч амьтдын амьдрах орчин доройтож, идэш тэжээлийн хомсдол үүсч болзошгүй.

Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтны аймагт үзүүлэх нөлөөлөл бага.

Усан орчинд үзүүлэх нөлөөлөл

Төслийн талбайд явуулах аливаа үйл ажиллагаа ургамлын бүрхэвчийг доройтуулж, хөрсийг дагтаршуулах, элэгдүүлэх, эвдлэх зэргээс болж үерийн урсацын коэффициентийг ихэсгэнэ. Энэ нь үерийн урсацыг нэмэгдүүлэх эрсдэлтэй бөгөөд баазын талбай усанд автах, ус тогтох гэх мэт болзошгүй сөрөг нөлөөтэй.

Төслийн талбайд хамгийн ойр орших Тэрхийн Цагаан нуураас 174м зайтай тул гадаргын усанд шууд байдлаар сөргөөр нөлөөлж болзошгүй.

Төслийн үйл ажиллагаанаас тухайн нутгийн газрын доорх усанд дараах сөрөг нөлөөллийг үзүүлнэ. Үүнд:

- Цэнгэг усны нөөцийг ашиглах
- Газрын доорх уст давхаргууд болон тухайн орчин дахь булгуудын гидравлик холбоо алдагдаж газрын доорх усны нөөцийн хомсдол үүсч болзошгүй
- Хог хаягдал, химийн бодис, шатах, тослох материал, бохир усны алдагдал, Суман голыг бохирдуулж болзошгүй.

2.2. Төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ (Хүснэгт 2.1.)

Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ
Агаар	
Хог хаягдлыг ил задгай хаяж шатааснаар агаар орчин бохирдож болзошгүй	*Хог хаягдлыг сумын нэгдсэн хогийн цэгт нийлүүлэх, хориглосон, анхааруулсан самбар, хаяг хийж зохих газруудад байршуулах
Үйлчилгээний болон жуулчин тээврийн автомашины яндангаас болон ил гал түлж орчны агаарыг бохирдуулж болзошгүй	*Жуулчны баазын ойр орчимд шаардлагагүй тохиолдолд тээврийн хэрэгслийг унтрааж байх, ил гал түлэхгүй байх талаар мэдээллийн самбарт анхааруулга тавих
Хөрс	
Баазын засвар өргөтгөлийн ажлын явцад тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний улмаас хөрсөн бүрхэвч элэгдэх, барилга байгуулагдах талбайн хөрс эвдрэх	*Төслийн барилга байгууламж, зам талбайг тогтоосон зураг төслийн дагуу барьж байгуулах, тээврийн хэрэгслүүдийг тогтоосон замаар явуулах
Хаягдал бохир усыг хөрсөнд шууд шингээснээр хөрс бохирдож болзошгүй	*Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах ахуйн бохир усыг бага оврын цэвэршүүлэх байгууламж ашиглан цэвэршүүлэн саарал усыг дахин ашиглах,
Ахуйн гаралтай хатуу хог хаягдлыг ил задгай хаяснаар хөрсөнд нэвчиж бохирдол үүсэж болзошгүй	*Ахуйн гаралтай хатуу хог хаягдлыг зориулалтын хогийн саванд хийж, түр хадгалж, сумын нэгдсэн хогийн цэгт хүргэж байх, хогийн цэгийн халдваргүйжүүлэлтийг тухай бүрт нь хийх,
Тээврийн хэрэгслийн хэрэгсэл болон аялагчдын хэт их төвлөрөл, автозам зэргээс үүдэн хөрс эвдэрч элэгдэх, бохирдож болзошгүй	*Жуулчны баазын зам талбайг байгалийн материалаар засч тохижуулах, *Төв замаас бааз хүртэл нэг замтай байх ба "MNS 4597:2003, Замын тэмдэг. Техникийн ерөнхий шаардлага" стандартын дагуу хаяг, замын тэмдэг байршуулах *Тээврийн хэрэгслийн зогсоол нь "MNS 5342:2007, Авто машины зогсоол, ангилал, ерөнхий шаардлага" стандартын дагуу авто зогсоолыг хийх
Ургамал	
Төсөл хэрэгжих талбай орчмын ургамлан бүрхэвч талхлагдах	*Төслийн барилга байгууламж, зам талбайг тогтоосон зураг төслийн дагуу төлөвлөх, төслийн талбайн сул зайг ургамалжуулах
Ус	
Баазын үйл ажиллагааны сөрөг нөлөө хатуу, шингэн хог хаягдал нь усны эх үүсвэрийг бохирдуулж болзошгүй	*Ундны усанд "Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, түүнд тавих хяналт" MNS 0900:2018 стандартын шаардлага хангасан эх үүсвэрийг ашиглах, *Унд ахуйн хэрэгцээнд ашиглах усыг нөөцөлж, хадгалахдаа хүнсний зориулалтын савыг ашиглах, *Ус хангамжийн эх үүсвэрт ариун цэвэр, хамгаалалтын бүс тогтоох
Амьтан	
Зэрлэг амьтдын амьдрах орчныг доройтуулах, үргээх, нүүдэллэх боломжийг хязгаарлах, зөвшөөрөлгүй ан хийж болзошгүй	*Амьтдын амьдрах орчныг доройтуулахгүй, нүүдэллэх боломжийг хязгаарлахгүйн тулд баазын орчимд хаалт, хашилт хийхгүй байх, холбогдох хууль журмаар хязгаарласан, хориглосон зүйл заалтыг ажиллагсад болон аялагчдад сурталчилан таниулах, хяналт тавьж ажиллах

Ажлын байр, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал	
Санамсар, болгоомжгүй байдлаас гал түймрийн аюул гарах, бэртэж гэмтэх	*Аялал жуулчлалын баазад "Галын аюулгүй байдал, Ерөнхий шаардлага" MNS 4244:1994 стандартын дагуу хүний эрүүл мэнд, өмч хөрөнгийн хамгаалалтыг бүрэн хангасан байх шаардлагатай *Гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгслийг байрлуулах
Төсөл хэрэгжих газар нутаг нь үерийн аюул, түймэрт өртөх, халдварт өвчин тархах зэрэг нөлөөлөлд өртөх	Үерийн уснаас хамгаалах даланг төслийн талбайн гадна талд хийх, түймэр, халдварт өвчний талаар холбогдох байгууллагуудаас мэдээлэл авч харилцан уялдаа холбоотой ажиллах
Уламжлалт ариун цэврийн байгууламж ажилчид болон жуулчдын эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэх	*Хог хаягдал түр хадгалах цэгийг гэр барилга байгууламжаас 50м-ээс дээш зайд байгуулах, тогтмол хугацаанд зайлуулах, Бохир усны савыг захын объектоос 20м, задгай усны эргээс 30м-с хол зайд байрлуулах, *Бохирын цооногт ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийг ариутгалын бодис болон Биобэлдмэл ашиглан тогтмол эрүүл ахуйн норм, дүрмийн дагуу тогтмол хийх, *Эдэлбэр газрын талбай, гэр болон барилга байгууламжийн орчимд цэвэрлэгээг тогтмол хийх

ГУРАВ. 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ссөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө (9), хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө (4), орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө (2), удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө (10), БОМТ-ний хэрэгжилтийг эрх бүхий байгууллага, олон нийтэд тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь (4) болон орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (2)-ийн нийт 31 ажил багтсан бөгөөд түүнийг хэрэгжүүлэхэд 3.6 сая.төг зарцуулахаар төлөвлөсөн.

3.1. Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө

3.1.1. Сөрөг нөлөөллөөс сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 3.1. Сөрөг нөлөөллөөс сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Хэрэгжих хугацаа, давтамж	Нийт зардал, мян.төг	Баримтлах стандарт эрхзүйн баримт бичиг
Хөрсийг эрүүлжүүлэх	Хөрсний хүнд металлын бохирдлыг саармагжуулах	Эзэмшил газрын хэмжээнд	2023 онд	-	"Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хууль",
Хөрс бохирдох	Эзэмшил газар болон түүний ойр орчим ил задгай хаягдсан хог хаягдлыг цуглуулж орчныг цэвэрлэх	Эзэмшил газар түүний ойр орчим	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	-	"Эрүүл ахуйн тухай хууль"
Орчны аюулгүй байдлыг сайжруулах	Тээврийн хэрэгсэл, явган хүний замыг байгалийн аргаар засаж тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулах, хаалт хамгаалалт хийх	Эзэмшил газрын хэмжээнд	2023 онд	Үйл ажиллагааны зардлаар	-
Усны эх үүсвэр бохирдох	Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг сайжруулах, эрүүл ахуйн бүс тогтоох	Усны эх үүсвэрийн хэмжээнд			"Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийг мөрдөх журам"-ын 3.8.4, "Усны тухай хууль"-ийн 22.3 заалт
Усны нөөц хомсдох	Худагт усны тоолуур суурилуулах	Усны эх үүсвэрийн хэмжээнд			Төсөл хэрэгжих хугацаанд
	Усны зарцуулалт, ашиглалтыг байнга хянаж ус алдагдлыг багасгах арга хэмжээ авч ажиллах				
	Усыг зохистой ашиглах тухай зөвлөмж бүхий самбарыг тохирсон цэгүүдэд байршуулах	Баазын хэмжээнд	2023 онд	Үаз	Архангай аймгийн БОАЖГ-ын 2021 оны 01 дугаар "Ус ашиглуулах дүгнэлт" 17-р зүйл

Агаарын бохирдлыг бууруулах	Хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулахад хувь нэмэр оруулах зорилгоор шар гэрлүүдийг лед гэрлээр солих	Эзэмшил газрын хэмжээнд	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	-	
	Үнэрийн бохирдол гарахаас сэргийлж хог хаягдлыг тагтай саванд хадгалах, бохирын цооногийг байнга тагладаг байх				
Нийт зардал				-	

Хүснэгт 3.2. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө

Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа, давтамж	Нийт зардал, мян. төг	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Эзэмшил ашиглалтад байгаа болон түүний ойр орчны 50 м хүртлэх нийтийн эзэмшлийн зам талбайд тохижилт, арчилгаа хийх	Мод тарих	Эзэмшил газар түүний ойр орчим	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	ҮА-ны зардлаар 100ш	"Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хууль"-ийн 7.2.4, 9.3 заалт "Газрын тухай хууль"-ийн 50.1.1, 56.6 заалт
	Зуны улиралд хог ургамал, хог хаягдлыг түүж цэвэрлэх			-	
Нийт зардал				-	-

Хүснэгт 3.3. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэрэгжих хугацаа, давтамж	Зардал, мян.төг	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Шингэн хаягдал	Хаягдал усыг сар бүр соруулан зайлуулах	Эзэмшил газрын хэмжээнд	Жилд ойролцоогоор 15 удаа зайлуулдаг	$200.0 \times 15 = 3,000.0$	"Хог хаягдлын тухай хууль"-ийн 10.2.3, 10.2.4-р зүйл
	Бохирын цооногт 1м ³ бохирт 1 л био бэлдмэл байхаар тооцож тогтмол ариутгал хийх		7-14 хоногт 1 буюу жилд 6 удаа	$8.3 \times 6 = 49.8$	"Эрүүл ахуйн тухай хууль"-ийн 3.1.1 зүйл
Хатуу хаягдал	Хог хаягдлыг ангилан ялгаж сумын нэгдсэн хогийн цэгт нийлүүлэх		8 сар	$8 \times 24.0 = 192.0$	
	Дахин боловсруулах хаягдлыг хоёрдогч түүхий эд авах цэгт тушаах	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	ҮА-ны зардлаар	"Хог хаягдлын тухай" хууль"-ийн 10.2.8-р зүйл	
Нийт зардал				3,241.8	

Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний зардал нь тухайн жилийн үйл ажиллганы байдал, технологийн шинэчлэл, засвар үйлчилгээний зардлаас хамааран өөрчлөгдөнө.

Хүснэгт 3.4. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилсан тооцоо, мян. төг	Хэрэгжих хуваарь	Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлбар	
БОМТ-г олон нийтэд тайлагнах, хэлэлцүүлэх ажлыг хуваарийн дагуу зохион байгуулах	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Менежер	-	
Байгалийн гамшиг болон гэнэтийн осол, аваараас урьдчилан сэргийлэх, бусад шаардлагатай үед авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг байнга анхаарч ажиллах	Үйл ажиллагааны зардлаар	Төсөл хэрэгжих хугацаанд		Болзошгүй аюул ослоос урьдчилан сэргийлнэ.	
Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд сум орон нутгийн зохион байгуулсан арга хэмжээнд идэвх санаачлагатай оролцох					
Бага оврын хаягдал ус цэвэршүүлж, зүлэг усалгаа, ариун цэврийн байгууламж ашиглах орчин үеийн техник технологийг судлах, нэвтрүүлэх					
Сэргээгдэх эрчим хүч, нарны зайн эх үүсгүүр ашиглалтыг нэмэгдүүлэх					
Сумын Засаг даргаас ус ашиглуулах зөвшөөрөл авч, гэрээ байгуулах					
Усны нөөц ашигласны төлбөр жил бүр төлөх	227.5	Төсөл хэрэгжих хугацаанд		Менежер	Архангай аймгийн БОАЖГ-ын 2021 оны 01 дугаар "Ус ашиглуулах дүгнэлт" 17, "Усны тухай хууль"-ийн 28.6, 13.1.2, 29.1 заалт
Хаягдал усны дүгнэлт гаргуулж, ус бохирдуулсны төлбөр төлөх	Үйл ажиллагааны зардлаар				"Усны тухай хууль"-ийн 24.2, 24.5, 25.1 заалт, "Төсвийн тухай хууль"-ийн 23.6.5-д заасны дагуу аймгийн төсөвт төвлөрүүлнэ.
Ус ашиглалтын тайланг 12 дугаар сарын 20-ны дотор багтаан аймгийн БОАЖГ-т хүргүүлэх	-				"Улсын усны мэдээллийн сан бүрдүүлэх үзүүлэлт, хөтлөх журам"-ын 3.4.1, 4.3 заалт
"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд зохион байгуулагдах ажилд идэвх санаачлагатай оролцох	Үйл ажиллагааны зардлаар 100ш				2023 онд
Нийт зардал					227.5

Хүснэгт 3.5. БОМТ-г эрх бүхий байгууллага, олон нийтэд тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь

БОМТ, БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тоо	Тайлагнах зардал, төг	Хариуцсан зохион байгуулах албан, тушаалтан/ажилтан	Зохион байгуулах хэлбэр
Аймаг, сумын иргэд	Хэрэгжүүлсэн ажлаа тайлагнах, хэлэлцүүлэх, санал авах	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тухай	Жил бүрийн 10 дугаар сард	Дотоод зардлаар	Компанийн удирдлагууд	Аймаг, сумын иргэний танхимд
Шаардлагатай тохиолдолд сонирхогч талууд, байгаль орчны төрийн бус байгууллага		Төслийн үйл ажиллагаа болон байгаль орчныг хамгаалах, сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийгдэж буй ажил				Компанийн төв байранд
Тусгай хамгаалалттай газрын захиргаанд		Төслийн үйл ажиллагаанаас хүрээлэн буй орчин, ажлын байранд үзүүлж буй сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хяналт шинжилгээний чиглэлээр хийгдэж буй ажил				Хамгаалалтын захиргаанд
Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	Ажлын тайланг хянуулж, төлөвлөгөөг батлуулах	Жил бүрийн 12-р сарын 31-ээс өмнө	Компанийн төв байранд			

Хүснэгт 3.6. Орчны хяналт шинжилгээний ажил

Хяналт шинжилгээний үзүүлэлтүүд		Хяналтын байршил	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Нийт зардал, мян.төг	Баримтлах стандарт, арга аргачлал
Хөрс	Хром, Cr	Хог хаягдлыг түр хадгалах цэг	Жилд 1 удаа	25.0	"Хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ" MNS 5850:2019
	Хар тугалга, Pb				
	Кадмий, Cd				
	Никель, Ni				
	Цайр, Zn				
	Зэс, Cu				
	Төмөр, Fe				
Ерөнхий (Агрохими)	Эрүүл хөрс	25.0	-		
Ус	pH	Хэрэглээний ус	Жилд 1 удаа	35.0	"Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ" MNS 0900:2018
	Ерөнхий хатуулаг				
	Хлорид ион				
	Сульфатын ион				
	Кальцийн ион				
	Магнийн ион				
	Натри ион				
	Хуурай үлдэгдэл				
	Жинлэгдэх бодис	Хаягдал ус		50.0	"Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Ерөнхий шаардлага" MNS 4943:2015
	Органик бодис (XXX)				
Органик бодис (N)					
Нийт зардал				135.0	-

3.2. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх аргачлал

БОМТ-нд тусгагдсан ажил тус бүрийн биелэлтийг үнэлэхдээ тухайн арга хэмжээ болон ажил, үйлчилгээний нарийн төвөгтэй байдал, гүйцэтгэлийн түвшин, цаг хугацаандаа гүйцэтгэсэн байдал зэргийг харгалзан дүгнэсэн болно.

3.2.1. Ажил, үйлчилгээний нарийн төвөгтэй байдлыг тодорхойлох

4	8	12	16	20
Маш төвөгтэй; ямар нэг ажил хийгдээгүй (суурь түвшин байхгүй)	Төвөгтэй; бэлтгэл болон боловсруулалтын ажил бага зэрэг хийгдсэн (суурь түвшин бага)	Бага зэрэг төвөгтэй; өмнө нь нэлээд ажил хийгдсэн (суурь түвшин талаас илүү)	Энгийн; нийт хийгдэх ажлын ихэнх хэсэг нь хийгдсэн (суурь түвшин өндөр)	Энгийн; тухайн ажлыг гүйцэтгэхэд шинээр хийгдэх ажил байхгүй

3.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшинг тодорхойлох

10	20	30-40	50	60
Бэлтгэл болон боловсруулалтын эхний шатны ажил хийгдсэн	Нийт ажлын 40% хийгдсэн (ихэнх шалгуур үзүүлэлтийг хангаагүй)	Нийт ажлын 60% нь хийгдсэн (зарим шалгуур үзүүлэлтийг хангасан)	Нийт ажлын 80% нь хийгдсэн (ихэнх шалгуур үзүүлэлтийг хангасан)	Шалгуур үзүүлэлт бүрээр үр дүнд хүрсэн, хүрэх ёстой үр дүнд давуулан биелүүлсэн

3.2.3. Ажил үйлчилгээг цаг хугацаандаа гүйцэтгэсэн байдлыг тодорхойлох

4	8	12	16	20
Өөрөөс хамаарах шалтгаанаар хугацааг нэлээд хоцроосон	Өөрөөс хамаарах шалтгаанаар хугацааг бага зэрэг хоцроосон	Өөрөөс хамаарахгүй шалтгаанаар хугацааг нэлээд хоцроосон	Өөрөөс хамаарахгүй шалтгаанаар хугацааг бага зэрэг хоцроосон	Ажил, үйлчилгээг төлөвлөсөн хугацаанд нь буюу тухай бүр гүйцэтгэсэн

3.2.4. Үнэлгээний нийлбэр дүнгээр гэрээний биелэлтийг үнэлэх

“А” буюу “Маш сайн”	“В” буюу “Сайн”	“С” буюу “Хангалттай”	“D” буюу “Дутагдалтай”	“F” буюу “Хангалтгүй”
90~100	80~90	70~80	60~70	0~60

Хүснэгт 3.7. Төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх жишээ

№	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Үнэлгээ		
			1	2	3
1	Зуухны янданд хяналтын үүсгэх цэг	Янданд байнгын хяналт шинжилгээ явуулах мониторингийн цэг байгуулсан. <i>Энэ ажлыг хэрэгжүүлэхэд төвөгтэй зүйл байхгүй тул 20 оноо, хүрэх ёстой үр дүнд хүрсэн тул 60, төлөвлөсөн хугацаанд гүйцэтгэсэн тул 20 оноо өгөв.</i>	20/20	60/60	20/20
2	Хавар, намрын салхи ихтэй үед үнс, нүүрснээс босох тоосноос агаар орчныг хамгаалах	Нүүрсийг хучлагаар хучиж агаарт тархахаас сэргийлдэг. Үнсийг тусгай зориулалтын битүү саванд хийж өөрийн машинаар хогийн цэгт хүргэдэг.	20/20	60/50	20/10

3	Нүүрс болон үнсний талбайн ойролцоох өнгөн хөрсийг хуулах, бохирдсон хөрсийг цэвэрлэх	Энэ ажил хийгдээгүй болно.	20/8	60/40	20/10
		Хэрэгжүүлэхэд маш төвөгтэй тул 8, ихэнх зуухнуудад ойр орчмын өнгөн хөрсийг хуулсан тул 40, өөрөөс хамаарах шалтгаанаар хугацаа хоцорсон тул 10 оноог өгсөн болно.	58/F		

Дээрх аргачлалаар тухайн жилийн БОМТ-нд тусгагдсан ажил нэг бүрийг үнэлэх бөгөөд менежментийн төлөвлөгөө тус бүрийн эзлэх хувийг дараах хүснэгтийн дагуу тодорхойлно.

Хүснэгт 3.8. БОМТ-ний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн үнэлгээ

№	Бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Эзлэх хувь, %	Үнэлгээ
1	Сөрөг нөлөөлийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	30.0	Их
2	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	20.0	Дунд
3	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	20.0	
4	Олон нийтэд тайлагнах хуваарь, төлөвлөгөөний биелэлт	10.0	Бага
5	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	10.0	
6	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	10.0	
Нийт		100.0	-

3.3. 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

3.3.1. Сөрөг нөлөөллөөс сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөөний биелэлт

Хүснэгт 3.9. Сөрөг нөлөөллөөс сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөөний биелэлт

Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Үнэлгээ		
		1	2	3
Хөрсний хүнд металлын бохирдлыг саармагжуулах	Хөрсийг хамгаалах үүднээс орчны замыг тохижуулан цардсан.	20/20	60/60	20/20
Эзэмшил газар болон түүний ойр орчим ил задгай хаягдсан хог хаягдлыг цуглуулж орчныг цэвэрлэх	Тогтмол цэвэрлэгээ хийдэг.	20/20	60/60	20/20
Тээврийн хэрэгсэл, явган хүний замыг байгалийн аргаар засаж тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулах, хаалт хамгаалалт хийх	Анхааруулах тэмдэг тэмдэглэгээг байршуулан хаалт хамгаалалт хийсэн байдаг.	20/20	60/40	20/15
Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг сайжруулах, эрүүл ахуйн бүс тогтоох		20/20	60/60	20/20
Худагт усны тоолуур суурилуулах		20/20	60/60	20/20
Усны зарцуулалт, ашиглалтыг байнга хянаж ус алдагдлыг багасгах арга хэмжээ авч ажиллах	Тоолуур суурилуулсан.	20/20	60/60	20/20
Усыг зохистой ашиглах тухай зөвлөмж бүхий самбарыг тохирсон цэгүүдэд байршуулах	Анхааруулах тэмдэг тэмдэглэгээг байршуулсан.	20/20	60/60	20/20

Хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулахад хувь нэмэр оруулах зорилгоор шар гэрлүүдийг лед гэрлээр солих	Хог хаягдлын ангилан ялгах савнуудыг байршуулав.	20/20	60/60	20/20
		100/A		
Үнэрийн бохирдол гарахаас сэргийлж хог хаягдлыг тагтай саванд хадгалах, бохирын цооногийг байнга тагладаг байх		20/20	60/60	20/20
		100/A		
Нийт		100/A		

3.3.2 Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 3.10. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Үнэлгээ		
			1	2	3
1	Мод тарих	Өмнөх жилийн тарьсан модоо тогтмол арчилж, 7 хоног бүр усан тордож байна.	20/20	60/60	20/0
			100/A		
2	Зуны улиралд хог ургамал, хог хаягдлыг түүж цэвэрлэх		20/20	60/60	20/20
			100/A		
Нийт		100/A			

3.3.3. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 3.11. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Үнэлгээ		
		1	2	3
Хаягдал усыг сар бүр соруулан зайлуулах	Бохир ус цэвэрлэх станц суурилуулав /2023-6 сард/ Алтай эколос ХХК-иар ажил гүйцэтгүүлж, акт үйлдсэнийг зургаар харуулав.	20/20	60/60	20/20
Бохирын цооногт 1м3 бохирт 1 л био бэлдмэл байхаар тооцож тогтмол ариутгал хийх		100/A		
Хог хаягдлыг ангилан ялгаж сумын нэгдсэн хогийн цэгт нийлүүлэх	Хог хаягдал зайлуулах гэрээ байгуулан тогтмол нийлүүлдэг.	20/20	60/60	20/20
Дахин боловсруулах хаягдлыг хоёрдогч түүхий эд авах цэгт тушаах		100/A		
Нийт дүн		100/A		

3.3.4. Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 3.12. УЗБ-ын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Үнэлгээ		
			1	2	3
1	БОМТ-г олон нийтэд тайлагнах, хэлэлцүүлэх ажлыг хуваарийн дагуу зохион байгуулах	Жил бүр тогтмол тайлагнаж хэвшил болсон.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
2	Байгалийн гамшиг болон гэнэтийн осол, аваараас урьдчилан сэргийлэх, бусад шаардлагатай үед авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг байнга анхаарч ажиллах	Тогтмол арга хэмжээ авч, хэвшил болж байна.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
3	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд сум орон нутгийн зохион байгуулсан арга хэмжээнд идэвх санаачлагатай оролцох	Идэвхэй оролцож байна.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
4	Бага оврын хаягдал ус цэвэршүүлж, зүлэг усалгаа, ариун цэврийн байгууламж ашиглах	Бохир ус цэвэрлэх станц суурилуулав /2023-6 сард/ Алтай экокос ХХК-иар ажил гүйцэтгүүлж, акт үйлдсэнийг зургаар харуулав.	20/20	60/60	20/20
			орчин үеийн техник технологийг судлах, нэвтрүүлэх		
5	Сэргээгдэх эрчим хүч, нарны зайн эх үүсгүүр ашиглалтыг нэмэгдүүлэх	Гэрээ байгуулахаар гарын үсэг хүлээгдэж байгаа	20/20	60/60	20/20
			100/A		
6	Сумын Засаг даргаас ус ашиглуулах зөвшөөрөл авч, гэрээ байгуулах	Төлсөн.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
7	Усны нөөц ашигласны төлбөр жил бүр төлөх	Төлсөн.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
8	Хаягдал усны дүгнэлт гаргуулж, ус бохирдуулсны төлбөр төлөх	Төлсөн.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
9	Ус ашиглалтын тайланг 12 дугаар сарын 20-ны дотор багтаан аймгийн БОАЖГ-т хүргүүлэх	Заасан хугацаанд хүргүүлэн ажилладаг	20/20	60/60	20/20
			100/A		
10	"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд зохион байгуулагдах ажилд идэвх санаачлагатай оролцох	Өөрийн эзэмшил газарт тарьсан модоо арчилж, сүүлийн 2 жил сайн ургаж байна.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
Нийт			100/A		

Удирлага зохион байгуулалт, олон нийтэд тайлагнах, хэлэлцүүлэх төлөвлөгөөний хүрээнд хийгдсэн ажлууд:

Ариутгалын бодисоор ариун цэврийн байгууламжуудыг тогтмол ариутгал хийдэг/Жавилон, хлорамин, белизна, тамир ариутгагч хэрэглэнэ/.

Зураг 3.3.
Ариутгалын
бодисууд

Ажилчдад өглөө бүр ажилд гарахад зааварчилгаа өгч, хувцасны бүрэн бүтэн байдлыг шалган ажилладаг. ХАБ-ын зааварчилгааны дэвтэр болон галлагааны аюулгүй байдлыг давхар тогтмол шалгадаг.

Удирлагын компанийн зүгээс ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулж, эмийн сан, галын хэрэгсэл, аюулгүй ажиллагааны мэдээллийн самбаруудыг бэлэн байлгаж, ажлын нимгэн зузаан 2 ээлжийн хувцас хэрэгслээр хангадаг.

Өнгөрсөн зуны хийгдсэн ажлууд:

Амрагчдын шинэ байр

Амрагчдын шинэ байр

Үзэсгэлэнд

Шинэ эко-00, ариун цэврийн байгууламж

Бохир ус цэвэрлэх станц суурилуулах үеийн зурагнууд

3.3.5. Олон нийтэд тайлагнах, хэлэлцүүлэх менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 3.13. Олон нийтэд тайлагнах, хэлэлцүүлэх менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Үнэлгээ		
			1	2	3
1	Аймаг, сумын иргэд Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тухай, Хэрэгжүүлсэн ажлаа тайлагнах, хэлэлцүүлэх, санал авах	БОМТ-ний хэрэгжилт, үйл ажиллагаа болон байгаль орчныг хамгаалах, сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийгдэж буй ажлын талаар иргэн, аж ахуйн нэгж байгуулага, орон нутгийн байгууллагад танилцуулж санал авдаг. -үйлчлүүлэгчдээс санал, гомдол хүлээн авч тухай бүрт нь холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж байна.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
2	Шаардлагатай тохиолдолд сонирхогч талууд, байгаль орчны төрийн бус байгууллагад мэдээлэл өгөх, танилцуулах	Шаардлагатай тохиолдолд үйл ажиллагаа, БОМТ, түүний хэрэгжилт, орчны хяналт шинжилгээний үр дүнг сонирхогч талуудад танилцуулдаг.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
3	Тусгай хамгаалалттай газрын захиргаанд		20/20	60/60	20/20
			100/A		
3	Аймгийн БОАЖГ-т ажлын тайланг хянуулж, Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага төлөвлөгөөг батлуулах	Төслийн үйл ажиллагаанаас хүрээлэн буй орчин, ажлын байранд үзүүлж буй сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хяналт шинжилгээний чиглэлээр хийгдэж буй ажлаа тайлагнаж цаашид хэрэгжүүлэх болон хийгдэж буй ажилд зөвлөгөө, үнэлгээ авдаг.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
Нийт дүн			100/A		

3.3.6. Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөр

Хүснэгт 3.14. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

№	Төлөвлөсөн ажил	Биелэлт	Үнэлгээ		
			1	2	3
1	Хөрсний ерөнхий болон бохирдлын шинжилгээ	2023 оны 05 сард хөрс, ус, агаарын шинжилгээг Архангай аймгийн Ус цаг уур орчны шинжилгээний төв, Байгаль орчны шинжилгээний итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн.	20/20	60/60	20/20
			100/A		
2	Усны чанарын шинжилгээ		20/20	60/60	20/20
			100/A		
3	Орчны агаарын шинжилгээ		20/20	60/60	20/20
			100/A		
Нийт дүн			100/A		

3.3.7. 2023 оны БОМТ-ний биелэлтийн нийт дүн

Хүснэгт 3.15. БОМТ-ний биелэлт

№	Хийгдэх ажлын нэр	Биелэлтийн хувь
1	Сөрөг нөлөөлийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	100.0
2	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	100.0
3	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	100.0
4	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	100.0
5	Олон нийтэд тайлагнах хуваарь, төлөвлөгөөний биелэлт	100.0
6	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	100.0
Дундаж		100/А

ДҮГНЭЛТ

БОМТ-нд тусгагдсан арга хэмжээнүүдийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн А/618 тоот тушаалаар батлагдсан "Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам"-ын дагуу боловсруулав.

Төслийн 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө (3), хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө (3), орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө (2), удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө (8), БОМТ-ний хэрэгжилтийг эрх бүхий байгууллага, олон нийтэд тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь (3) болон орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (2)-ийн гэсэн 31 ажлууд төлөвлөж түүнийг хэрэгжүүлэхэд 3,604.3 мян.төг зарцуулахаар төлөвлөж бусад тодорхой бус зардлыг удирдлага, зохион байгуулалт, дотоод зардал гэж тооцохоор тусгасан.

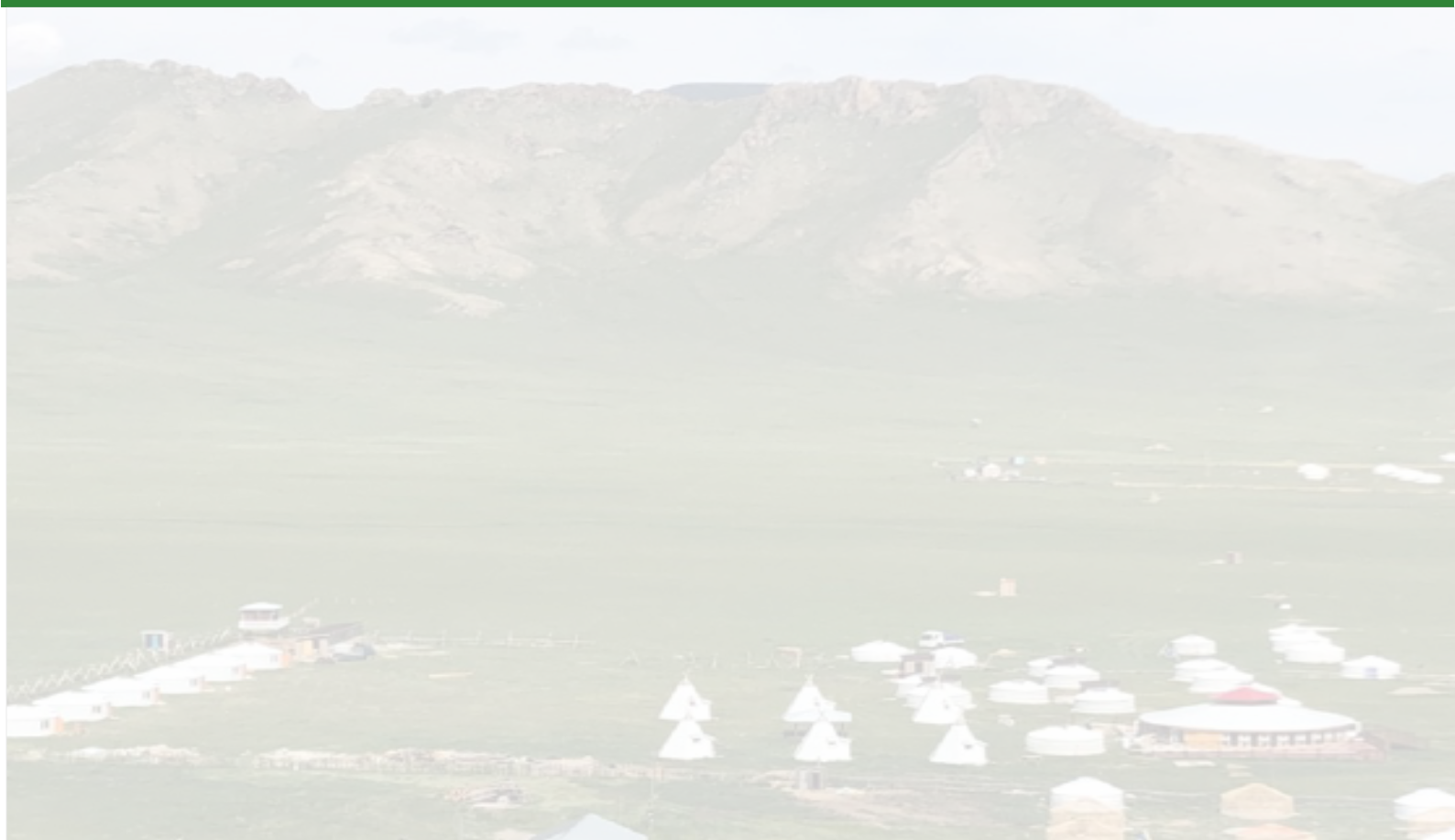
Биелэлтийн хувьд 100/А үнэлгээтэй хийж гүйцэтгэсэн гэж үзэж байна.

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд орчны хөрс, хэрэглээний уснаас, орчны агаарын дээж авч шинжлүүлэх ажлууд хийгдсэн.

Шинжилгээний дүнгүүдийг "Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ" MNS 0900:2018 зэрэг стандартуудтай харьцуулахад агууламж нь хүлцэх хэмжээнээс хэтрээгүй.

Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн 2023 оны төлөвлөгөөнд 400,0 мян. төг төсөвлөн хариуцсан байцаагч нараас санал авч тусгасан ба энэ ажлыг ирэх онд хийхээр болов.

Үйл ажиллагаа нэгэнт хэвшил болсон энэхүү төслийн хувьд нэмж төлөвлөх ажлуудыг ирэх оны БОМТ-д тусган ажиллах болно.

Байгаль орчны зөвлөх үйлчилгээний “Цагаан уулын оргил” ХХК

Хаяг: Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн Өргөн Чөлөө
“Бизнес плаза” 501 тоот
Утас: 7013 1114, 9918 4930
И-мэйл: tsagaanuuiliinorgil@gmail.com
Фэйсбүүк: “Цагаан уулын оргил” ХХК Байгаль орчны зөвлөх үйлчилгээ

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction Information
Журналын /Journal No: 33183826

Системийн өгнөө /System Date: 2023-10-30

ДТ	IBAN/Дансны/Картын дугаар (BAN/Account/Card number)	Нэр/Name	Дүн/Amount	Хөшөө/Rate
	6142068822	АРЧУУНКАРГАЛ	471,301.20 MNT	1.00
КТ	Банком дугаар/Branch No 800000	Банком нэр/Bank Name ТӨРИЙН САН	471,301.20 MNT	1.00
	IBAN/Дансны/Картын дугаар (BAN/Account/Card Number) 100010000944	Нэр/Name Ар.Ус ашигласны талбар		

Гүйцэтгэлийн утга /Transaction description
A389070407 3231005275035 98333883

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Овог, нэр/Fullname: Рэнцэнбат овогтой Мөнхтуяа / Munkhtuya Rentsenbat
Албан тушаал/Position: Гүйцэтгэх захирал / Chief executive officer
Баталгаажуулах код/Verification code:
ETPMRDB6DQG58ND1

Уг баримт бичиг нь Монгол Улсын "Цахим гарын үсгийн тухай" хуулийн 8.1 дугаар заалтын дагуу тамгыг орлох чадвартай тоон гарын үсгээр баталгаажсан болно.

This document is verified by a digital signature that can replace an official stamp under the 8 1st clause of Mongolian Law on Digital Signatures.

Та <https://verify.khanbank.com/> вебсайт руу хандан дээрх 16 орон бүхий кодыг оруулснаар мэдээллийг шалгах боломжтой. Мөн уг холбоосоор дамжин цахим тоон гарын үсгийн тухай дэлгэрэнгүй мэдээллийг авна уу.

You can verify this document by going to <https://verify.khanbank.com/> and entering the 16-digit verification code provided. You can also find more information about digital signature on this page.

Онцгой байдлын онцгой газрын даргаар
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 0012442

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: ... "Далайн Ван" УХАА ХХК

Хаяг: Шашат сум Ховд баг

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

Ажлын зориулалт

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл, бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3/
/Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1.4/

Олгосон: 2025 он 05 сар 14 өдөр

Хүчинтэй хугацаа: 2025 он 05 сар 14 өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

Архангай аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
дарга Хурандаа цолтой Д. Эрдэнэбаатар

Дүгнэлт гаргасан

Архангай аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал түүмрийн улсын хяналтын байцаагч: Д. Нямсүх Түрөвхиа цолтой

/гэмдэг дарна/

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Архангай аймаг Эрдэнэбулган сум
7-р баг, Хөгжлийн гудамж 105 тоот, Утас/факс: 70332780

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он / № Х-02

Сорьц ирүүлсэн байгууллагын нэр, хаяг, утас:

"МЖМС" ХХК Далай ван цагаан нуур
жуулчны бааз

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал:

Ч.Оюунтуяа, БОШЛ-ийн техникч

Сорьц авсан сум, газрын нэр:

Тариат сум

Сорьцны төрөл, хэмжээ, тоо:

Хөрсний сорьц, 1ш

Лабораторид ирсэн огноо:

2023.05.05

Шинжилгээ хийсэн огноо:

2023.05.08-2023.06.28

Хуудасны тоо:

1

Хэвлэсэн огноо:

2023.07.07

Үр дүн:

ХӨРСНИЙ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

№	Шинжилгээ хийсэн элементүүд	Шинжилгээний аргын стандартууд	Үр дүн	Нэгж
1	Чийг	MNS 3310:91	2.72	%
2	Хөрсний орчин	MNS 3310:91	8.20	-
4	Ялзмаг	MNS 3310:91	6.79	%
5	Фосфат	MNS 3310:91	3.323	Mg/kg
6	Сульфат	MNS 3310:91	63.66	Mg/kg
7	Аммони	MNS 3310:91	38.76	Mg/kg
8	Нитрат	MNS 3310:91	9.29	Mg/kg

Хянаж баталгаажуулсан

Ерөнхий технологийн

Инженер

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Архангай аймаг Эрдэнэбулган сум
7-р баг, Хөгжлийн гудамж 105 тоот, Утас/факс 70332780

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он / № У-02

Сорьц ирүүлсэн байгууллагын нэр, хаяг, утас:

"МЖМС" ХХК Далай ван цагаан нуур
жуулчны бааз

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал:

Ч Оюунтуяа, БОШЛ-ийн техникч

Сорьц авсан сум, газрын нэр:

Тариат сум

Сорьцны төрөл, хэмжээ, тоо:

Ундны ус, 1л, 1ш

Лабораторид ирсэн огноо:

2023.05.05

Шинжилгээ хийсэн огноо:

2023.05.07-2023.05.15

Хуудасны тоо:

1

Хэвлэсэн огноо:

2023.07.07

Үр дүн:

УСНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

№	Шинжилгээний үзүүлэлт	Шинжилгээний аргын стандарт	Нэгж	Үр дүн	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 900:2018
1	Булингар	Багажит аргаар	NTU*	1.2	5.0
2	Өнгө	Мэдрэхүй	-	Өнгөгүй	20.0
3	Үнэр	Мэдрэхүй	-	Үнэргүй	-
4	pH	MNS ISO 10523:2001		8.33	6.5-8.5
5	Цахилгаан дамжуулах чанар	MNS ISO 7888:1999	µS/cm	210.1	1000.0
6	Хатуулаг	MNS ISO 6778:2019	мг-экв/л	1.7	7.0
7	Кальци	MNS 1097:1970	мг/л	27.3	100.0
8	Магни	MNS 1097:1970	мг/л	4.4	30.0
9	K+Na	MNS 1097:1970	мг/л	4.75	200.0
10	Сульфат	MNS 6721:2010	мг/л	12.8	500.0
11	Гидрокарбонат	MNS 6832:2020	мг/л	92.8	-
12	Хлорид	MNS 4424:2005	мг/л	4.3	350.0
13	Аммони	MNS ISO 7150-1:2006	мг/л	0.09	1.5
14	Эрдэсжилт	MNS 1097:1970	мг/л	146.4	-
15	Нитрат	MNS 6834:2020	мг/л	0.08	50.0
16	Нитрит	MNS 6779:2019	мг/л	0.004	1.0
17	Төмөр	MNS 4430:2005	мг/л	0.03	0.3
18	Фторид	MNS 6772:2011	мг/л	0.31	0.7-1.5
19	Фосфат	MNS ISO 6878:2001	мг/л	0.006	3.5
20	Пич**	MNS 6833:2020	мгО/л	0.5	-
21	Жинлэгдэх бодис	MNS ISO 11923:2001	мг/л	5.2	-

NTU*- нефелометрийн булингарын нэгж

ПИЧ**-перманганатын исэлдэх чанар

Хянаж баталгаажуулсан:

Ерөнхий технологийн

Инженер:

Уулуунхүү

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно

Сорилтын дүн зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction Information
Журналын /Journal No: 30653747

Системийн өгөгдөл/system Date: 2023-09-19

ДТ	IBAN/Дансны/Картын дугаар (BAN Account/Card number)	Нэр/Name	Дүн/Amount	Хялц/Rate
	5142055822	АРМҮҮОХИРГАЛ	75,000.00 MNT	1.00
КТ	Банком дугаар/Branch No 900000	Банком нэр/Bank Name ТӨРИЙН САН	75,000.00 MNT	1.00
	IBAN/Дансны/Картын дугаар (BAN Account/Card Number)	Нэр/Name		
	100010400821	Ар.Та ҮХЭХАТ		

Гүйцэтгэлийн утга /Transaction Code/Reference
A389070407 123001556140 98333863

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Овог, нэр/Fullname: Рэнцэнбат овогтой Мөнхтуяа /Munkhtuya Rentsenbat
Албан тушаал/Position: Гүйцэтгэх захирал / Chief executive officer
Баталгаажуулах код/Verification code:
26VRO81S0ARTNZ88

Уг баримт бичиг нь Монгол Улсын "Цахим гарын үсгийн тухай" хуулийн 8.1 дугаар заалтын дагуу тамгыг орлох чадвартай тоон гарын үсгээр баталгаажсан болно.

This document is verified by a digital signature that can replace an official stamp under the 8.1st clause of Mongolian Law on Digital Signatures.

Та <https://verify.khanbank.com/> вебсайт руу хандан дээрх 16 орон бүхий кодыг оруулснаар мэдээллийг шалгах боломжтой. Мөн уг холбоосоор дамжин цахим тоон гарын үсгийн тухай дэлгэрэнгүй мэдээллийг авна уу.

You can verify this document by going to <https://verify.khanbank.com/> and entering the 16-digit verification code provided. You can also find more information about digital signature on this page.

ЭРД ХАА" ЖУУЛЧНЫ БААЗ

УСНЫ МЭДЭЭЛЛИЙН САН

Байгаль орчны Сайддын
2004 оны 185 тоот
тушаалаар батлав.

ӨРӨМДМӨЛ ХУДГИЙН
ТЕХНИКИЙН ПАСПОРТ

ЭНЭХҮҮ ПАСПОРТЫГ ХУДАГ ЭЗЭМШИГЧ ӨМЧИЛНӨ

Сум, дүүрэг, хороо Архангай аймаг Тариат сум
 Эзэмшигч иргэн, байгууллагын нэр Эрд хул ххк
 Өрөмдмөл худгийн нэр Эрд хул жээлчүны бааз

Улсын № 15011200000000000000
 Байршиж буй газрын нэр, хаяг Архангай Тариат сум
Тэрхийн цагаан нугрын Эрд хул бааз
 Усны ашиглах гэрээний №
 Ус ашиглах эрхийн бичгийн нэр №

Худаг гаргасан (аж ахуйн нэгж) Даймонд Топаз ххк
 Захирал Ц. Амарбаяр
 2018... он 08 сар 16 өдөр

Баталгаажуулсан:
Аймаг аймаг (нийслэл)-ийн Байгаль орчны албаны
 БООН/Гагач
 тамга

Дарга [Signature]

2018... он 09 сар 24 өдөр

Худгийн байршлын солбилцол

Уртраг: 48° 12' 10.55 N
 Өргөрөг: 99° 47' 44.71 E
 Үнэмлэхүй өндөр:м,

АЙМГИЙН КОД Сумын код Худгийн зориулалтын код

Аймгийн код	Сумын код	Худгийн зориулалтын код
15000	1000	3

Архангай аймгийн, хотын Тариат сумын
 дүүргийн, хорооны, багийн Тэрхийн цагаан нугр гэдэг газарт,
 унд Ахуйд д зориулан.
 (Усжуулалт, усан хангамж г.м)

Улаанбаатар аймгийн, (хотын)
Даймонд Топаз компанийн Баянбаат менежер
 ахлагчтай анги, бригад П.О.О.О.О.О. маркийн
 станкооор Эрхэлтэт Цохмолт аргаар уул
 худгийн цооногийг 2018... он 08 сарын 14 -өдрөөс 20 18... он
 08 сарын 16... өдөр хүртэл өрөмдөж гаргав.

I. ЦООНОГИЙН БҮТЭЦ ЗОХИОМЖ

1. Цооногийн гүн 90 м
2. Усны тогтсон түвшин (статик) 30 м
3. Цооногийн ашиглалтын усны ундарга 2.0 м
4. Цооногийн ерөмдсөн диаметр
 0.1 м-ээс 0.8 м хүртэл 2.19 мм
 0.9 м-ээс 2.1 м хүртэл 2.19 мм
 2.1 м-ээс 90 м хүртэл 159 мм
5. Уст үеийн байрлал:
 Нэгдүгээр үе 4.2 м-ээс 5.7 м
 Хоёрдугаар үе 5.7 м-ээс 7.4 м
 Гуравдугаар үе м-ээс м
6. Цооногийн бэхэлсэн суултын яндан:
 Диаметр = мм м-ээс м
 Диаметр = мм м-ээс м
 Диаметр = мм м-ээс м
7. Шүүхийн хийц зохиомж:
 Шүүрийн яндангийн нүхний диаметр 2 мм
 1 уртааш м-т оногдох нүхний тоо 200 ширхэг
 Шүүрийн диаметр 2 мм
 Шүүрийг ороосон утасны диаметр 2 мм
 Шүүрийг ороосон торны мм
 Шүүрийн яндангийн нийт урт м

Үүнд:

- Шүүрийн дээд хэсгийн урт м, м-ээс м
- Ажлын хэсгийн урт м, м-ээс м
- Дүлий хэсгийн урт м, м-ээс м
- Ажлын хэсгийн урт м, м-ээс м
- Дүлий хэсгийн урт м, м-ээс м
- Тунгаагчийн урт м, м-ээс м

8. Яндангийн араар дүүргэсэн хайрга

9. Цооногт м-ээс м хүртэл
 м-ээс м хүртэл
 цементац (тампонаж) хийв.

10. Шавхалтыг 2018 он 08 сарын 15 өдрийн 1.4 цагаас

0.8 сарын 16 өдрийн 1.4 цаг хүртэл цаг хийв.

Шавхалтыг QJX-11 маркийн насосаар 6.7 м

гүнд насосыг суулгаж Атлас Копко маркийн

компрессороор 90 м ус өргүүр янданг 7.5 м

гүнд суулгаж м хий дамжуулах янданг м,

усны түвшин хэмжигч янданг м

гүнд тус тус суулгаж гүйцэтгэв.

Шавхалт хийхэд усны

I. Түвшин бууралт 30 метр ундарга 2.0 л/с

II. Түвшин бууралт 3.5 метр ундарга 1.5 л/с

III. Түвшин бууралт метр ундарга л/с

тус тус байв.

II. ЦООНОГИЙН ЗҮСЭЛТ

Масштаб см:м	Үеийн үл (м)	Геологийн зүсэлт	Чулуулгийн бичлэг геологийн насны индекс	Хийц зохиомж	
				Суултан шүүрийн яндангийн байрлал	Суулгасан гүн, м
01-05			Бор шороон хөрс	05	219
06-10			Шавар хайргатай	10	219
11-16			Хайрга айрга	16	159
17-21			Шавартай дайрга хайрга цэвдэгтэй хайрган хөрс	21	159
22-30					
31-90			Х агуулсан боржин чулуу		

III. ЦООНОГИЙН УСНЫ ЧАНАР

1. Шинжилгээ хийсэн он, сар, өдөр

Үзүүлэлтүүд	Уст үеийн № ба интервал	
	№м	№м
Дээж авсан		
Лабораторт өгсөн		

2. Физикийн шинж чанар

Үзүүлэлтүүд	Уст үеийн № ба интервал	
	№м	№м
Өнгө		
Үнэр		
Амт		
Тунгалаг чанар		
Тунадас		
Булингар		
Температур °С		

3. Химийн найрлага:

Үзүүлэлтүүд	Нэгж хэмжээ	Уст үеийн № ба интервал	
		№м	№м
РН (идэвхит урвал)			
CO ₂ (чөлөөт)	мг/л		
CO ₂ (турэмгий)	"		
H ₂ S (хүхэрт устөрөгч)	"		
SiO ₂ (цаххиурын 2т исэл)	"		
Исэлдэх чанар O ₂	"		
Хуурай үлдэгдэл 180°С	"		
Ерөнхий хатуу	мг, экв/л		
Арилгах хатуу	"		
Тогтмол хатуу	"		

IV. ХУДГИЙН БАРИЛГА ТӨХӨӨРӨМЖ

1. Худаг QJX-1.1-120-5 маркийн ус өргөгч,
QJX-1.1 маркийн хөдөлгүүр тавив.
Насосыг 6.7 м гүнд байрлуулав.
Ус өргөгч яндангийн диаметр 32 мм, урт нь 75 м
Насосын штангийн диаметр 32 мм, урт нь 75 м
Ус өргөгч төхөөрөмжийг угсарсны дараа цаг
зүгшрүүлэх шавхалт хийхэд усны ундарга 2.0 л/сек
болов.
2. Насос станцын барилгын нийт талбай м²
3. Усны резервуарын багтаамж м³
хийсэн материал

V. ХУДГИЙН ӨРТӨГ

1. Өрөмдлөгийн үнэ төг
2. Насрс станцын барилгын үнэ төг
3. Тоног төхөөрөмжийн үнэ төг

Бүгд төг

Өрөмдмөл-худгийг 2018... оны 0.8 сарын 16 өдөр тоот актаар
комиссын дарга

ГИШҮҮД

Эрх ХХА ХХК

..... нарын

бүрэлдэхүүнтэй комисс иргэн, компани, байгууллагын

нэрийн өмнөөс ашиглалтад хүлээлцүүлэв.

Паспортыг хөтөлсөн:

Захираа албан тушаалтай

Ц. Амарбаяр (.....)

Хууль түнш сэдвийн 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

000192802

2019.03.26

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011793054

/ Хувийн хэргийн дугаар /

6411851

/ Регистрийн дугаар /

Алтай эколог

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Тогтоол

01

2019.03.26

/ шийдвэрийн нэр /

/ дугаар /

/ он, сар, өдөр /

4330

0130

46590

4663

/ Код /

Барилгын засвар хийх

Цэцэрлэгжүүлэлт

Сантехник, цэвэр бохир, салхины агааржуулагч, халвалтын системийн тоног төхөөрөмжийн худалдаа

Барилгын материалын худалдаа

/ Үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

2

20.00

/ хугацаа /

/ гүйцэтгэлийн тоо /

/ хөрөнгийн хэмжээ, манган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Баянгол, 4-р хороо, голден парк, Энх тайвны өргөн чөлөө, 302, 207 тоот, Утас1: 99101333, Утас2: , Факс:

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

Толгой гишүүдийн бүтэц

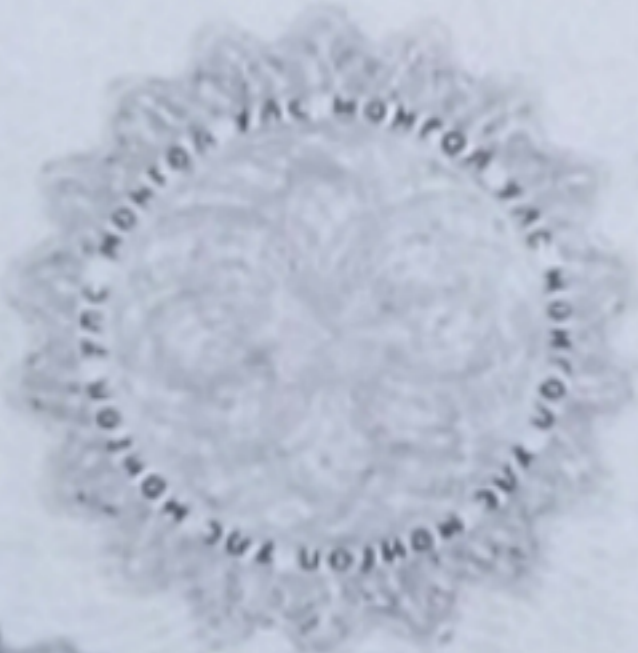
Энх хуульчдын үүсн

Үйлчилгээний хэлбэр

Нотариат

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар
Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн газар

/ бүртгэсэн байгууллагын нэр /

Гэрчилгээ дахин олгосон 2019 он 10 сар 22 өдөр

АЖИЛ ХҮЛЭЭЛЦСЭН АКТ

2023 оны 06 -р сарын 30 -ны өдөр

Хүлээлгэн өгч буй байгууллага: "АЛТАЙ ЭКОЛОС" ХХК

Хүлээн авч буй Иргэн/Байгууллага:

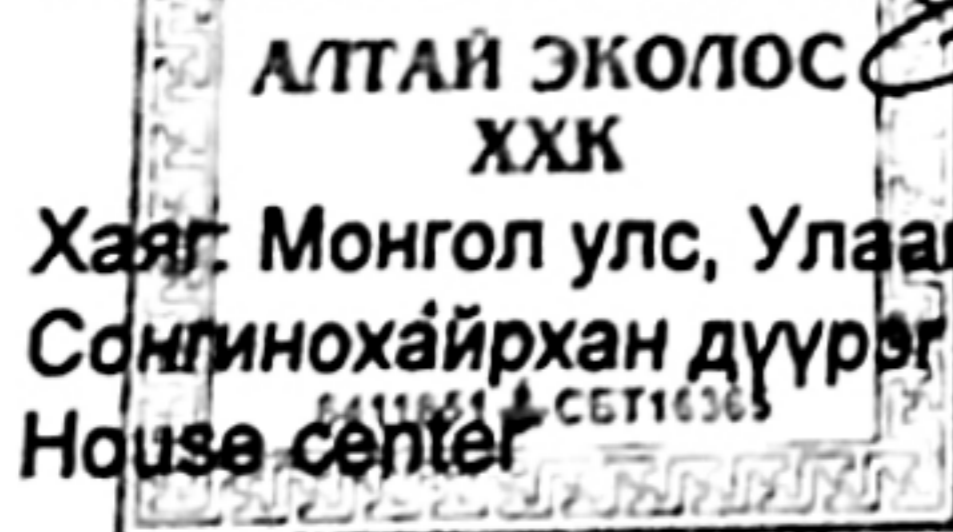
"Г-20+" 77/10017 дугаартай "БОХИР УС ЦЭВЭРЛЭХ СТАНЦЫН УГСРАЛТ, СУУРИЛУУЛАЛТ, ХОЛБОЛТЫН ГЭРЭЭ"-г хоёр тал харилцан тохиролцож байгуулсан болно. Уг гэрээний дагуу Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн угсралт, суурилуулалт, холболтын ажлыг стандартын дагуу хийж гүйцэтгэж, байгууламжийн ажиллагааг шалгаж хэвийн ажиллагаатайгаар дагалдах бичиг баримт (техникийн паспорт, ашиглалтын заавар) хамт хүлээн авагч талд хүлээлгэн өгөв.

- Төхөөрөмжийн амжиллааг шалгах.....
- стандартын дагуу "15см-ын" төвшөр бетон
- цм...багдотк...10см...алсгн...дэр...багдотк...төхөөрөмжийг суулгасан.
- Замналын талаас төхөөрөмжийн гээд тавцан туртал амжар бунас шаардлагатай.
- Амралтын газар 10мрд үйл амжиллаа зохиоход төхөөрөмжийн сорүүлж хослох шаардлагатай.

Хүлээлгэн өгсөн:

"Алтай Эколос" ХХК-ийг төлөөлөн

Э. Пүрвэлсүрэн гэрээний /

Утас: 70180313
99198440

Хүлээж авсан:

(Handwritten signature)

Хаяг: *(Handwritten address)*

Утас: 99333368

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Сонгино хайрхан дүүрэг
4-р хороо House center 2 давхар 201 тоот
Утас: 70180313, +976 90938888
E-mail: I.kolostussia@gmail.com

Төхөөрөмжийг ашиглахад хориглох болон зөвшөөрөх заалтууд

ХОРИГЛОНО	ЗӨВШӨӨРНӨ
Задардаггүй полимер нэгдэл, ариун цэвэрийн хэрэгсэл, тамхины иш, гялгар уут гэх мэт	Ахуйн бохир болон түүнтэй ижил төстэй бохир
Хүнсний ногоо болон жимсний хальс, навч	Усанд уусдаг 00-ын цаас, салфетка
Зүлэг ногооны хог хаягдал	Хлор агуулаагүй цэвэрлэгээний бодисын хаягдал
Барилгын хог хаягдал (шохой, цемент гэх мэт)	Хлор агуулаагүй угаалгын машины бодис
Давслаг уусмал, будаг шингэлэгч, нефтийг бүтээгдэхүүн (бензин керосин) шатамхай дэгдэмхий бодис, машины тос, китифриз, спирт, хүчил, шүлт	Душ, банны бохир
Хлор агуулсан бүх бодис (белизна, цайруулагч, персил)	Гал тогооны бохир
Антисептик тараагч	
Их хэмжээний хүн болон тэжээвэр амьтны үс	

Ашиглалтын заавар танилцуулсан Алтай Эколос ХХК-н инженер

И.Э.Торлоо.....

Ашиглалтын заавартай танилцсан

Монгол.....

АРХАНГАЙ АИМГИЙН
БАШГАЛЬ ОРЧИН,
АЯТАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР

1 Дүгээр баг Эрдэнэбулган сум

Архангай аймаг 65139

Утас-Факс (976) 7033 3223

Цахим шуудан arkhangai00901@gmail.com

2023.08.30 № 264

танай _____ -ны № _____ -т

МЖМС ХХК-д

Танай компанийн ирүүлсэн хүсэлт, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, танилцуулга холбогдох бусад материалуудыг үндэслэн 2023 оны ус ашиглуулах дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлж байна

Хувийг Тариат сумын Засаг даргын тамгын газарт.

ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮВ ӨРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ч.БАТНАЙРАМДАЛ

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН

ГАЗАР УС АШИГЛАХ ДҮГНЭЛТ

2023.08.30

Дугаар 10

Эрдэнэбулган сум

1. **Аж ахуй нэмж байгууллага, захирлын нэр, хаяг, утас, факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар**

"МЖМС" ХХК Архангай аймаг Тариат сум, 2-р баг, Цагаан нуур. Захирал Д.Мөнхжаргал Харилцах утас 99333883

Улсын бүртгэлийн дугаар 5263808

2. **Төслийн байршил:**

"Далай ван-Цагаан нуур" жуулчны бааз нь Архангай аймгийн тариат сум, Тэрхийн цагаан нуурын зүүн хойд талд, Сөртийн ам, Өвгөн хадны зүүн талд үйл ажиллагаа явуулдаг Улаанбаатар хотоос баруун зүгт 642 км, аймгийн төвөөс 180 км, Тариат сумын төвөөс 15 км зайд оршдог.

3. **Төсөл хэрэгжүүлэгч:**

"МЖМС" ХХК

4. **Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X, Y/**

Тусгай зөвшөөрлийн Монгол улсын Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутагт газар ашиглах 0201401 дугаар газар эзэмших гэрчилгээ

1	99° 47' 37,9"	48° 11' 06,9"
2	99° 47' 35,11"	48° 11' 12,05"
3	99° 47' 40,51"	48° 11' 13,05"
4	99° 47' 43,52"	48° 11' 07,8"

5. **Үйлчилгээний нэр, төрөл, зориулалт**

"Далай ван-Цагаан нуур" жуулчны бааз нь гадаад, дотоодын жуулчид хоноглуулах, хоол хүнсээр үйлчлэх, үйлчилгээ үзүүлнэ.

6. **Үйлчилгээ үзүүлэх байр, ажиллах горим, хүчин чадал:**

МЖМС ХХК-ийн Далай ван-Цагаан нуур жуулчны бааз нь 2 га газар ашигладаг хоногт 80-90 хүн хүлээн авах хүчин чадалтай гэр ресторан, 5 ортой Их таван ханатай гэр буудал 6 ширхэг, 4 ортой монгол гэр 10 ширхэг, 2 ортой урц 6 ширхэг, халуун усны дүш, арнун цэврийн өрөө /боловсон/ мөн тоглоомын талбай, авто зогсоол зэргээс бүрдэнэ. Гүний худагтай. Тус бааз нь жилд 3 сар ажиллана.

7. **Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ:**

Жилд 6000-8000 орчим гадаад дотоодын жуулчин хүлээн авдаг.

8. **Усны эх үүсвэр, нооц чанар хоногт ашиглах ус, рашааны хэмжээ:**

Баазын унд-ахуйн хэрэглээний цэвэр усыг өөрийн эзэмшлийн гүний худгаас хангана. Цэвэр усны худагт тоолуур суурилуулаагүй.

9. **Усны барилга байгууламжуул/нэр, хүчин чадал, хэмжээ хийш/**

Газрын доорх ус олборлох цооног буюу гүний худагтай. 2018 онд эргэлтэт цохилтот ормийн аргаар өрөмдөж гаргасан. Цооногийн гүн 90 м, усны тогтсон түвшин 30 м, ундарга 2.0 л/сек. Цооногийн байршлын солбилцол X.O 48° 12' 10,55" З.У 99° 47' 44,74"

10. Худаг, орголтийн станцууд, усны тоолуур /насосны хүчин чадал, марк
Усны худаг QJX-1,1-120-5 маркийн ус өргөгч, QJX-1,1 маркийн хөдөлгүүртэй
Насосыг 67 м гүнд байрлуулав

11. Дамжуулах байгууламж /иуугам сүлжээний урт, диаметр
Хэрэглээний усыг гүний худагас насосоор татна

12. Хэрэглээгээс гарах хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга түвшин
"Алтай Эколог" ХХК-ний Групп-25 маркын төхөөрөмжөөр 98 хувь цэвэршүүлж
байгальд нийлүүлдэг

13. Байгаль орчны үнэлгээ, ноцол

Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээтэй

14. Онцгой ноцол

Гүний худгийг тоолууржуулах.

15. Халбогдох хууль тогтоол шийдвэр, норм стандартын дагуу усны зарцуулалтыг
тооцох.

Ахуйн зориулалттай (ариун цэврийн өрөө, угаалга цэвэрлэгээ) ашиглах цэвэр усны
худаг нь тоолуургүй тул Байгаль орчин ногоон хөгжил аялал жуулчлалын сайдын
2015 оны А/301 тоот тушаалаар баталсан "Игэж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил
үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм"-ын дагуу ашиглалтыг тооцно.

Ажилчдын үнд ахуйн ус хэрэглээ. Нийт 15 ажилтантай. $15 \times 150 \text{ л/хон} = 2250 \text{ л/хон}$

$2250 \text{ л/хон} \times 90 \text{ хон} = 202500 \text{ литр} = 202,5 \text{ м}^3$

Зоогийн газрын ус хэрэглээ

Нэг ээлжинд 90 хүн хүлээн авах хүчин чадалтай зоогийн газартай. Дунджаар өдөрт
90 хүн 3 удаа хооллоно гэж тооцвол

$90 \times 25 \text{ л} \times 3 = 6750 \text{ л/хон}$ $6750 \text{ л/хон} \times 90 = 607500 \text{ литр} = 607,5 \text{ м}^3$

Угаалга цэвэрлэгээнд

Хагас автомат ажиглагаатай угаалгын газрын усны норм 1кг хуурай хувцас / 85 л

Нэг ээлжинд 90 хүн хүлээн авах боломжтой бөгөөд өдөрт 70 цагаан хэрэглэл угаалаг
гэж тооцвол:

$70 \times 85 \text{ л} = 5950 \text{ л/хон}$ $5950 \text{ л/хон} \times 90 \text{ хон} = 535500 \text{ литр} = 535,5 \text{ м}^3$

Дундын ариун цэврийн өрөөтэй жуулчны баазын усны норм 180 л/хон

Өдөрт дунджаар 90 хүн үйлчлүүлдэг гэж тооцвол

$90 \times 180 \text{ л/хон} = 16200 \text{ л/хон}$

Үйл ажиллагааны нийт хугацаанд $90 \text{ хон} \times 16200 \text{ л/хон} = 1458000 \text{ литр} = 1458 \text{ м}^3$

Нийт $202,5 \text{ м}^3 + 607,5 \text{ м}^3 + 535,5 \text{ м}^3 + 1458 \text{ м}^3 = 2803,5 \text{ м}^3$ гүний усыг үйл ажиллагаандаа
ашиглаж байна

16. Халбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу оногдуулах усны нөөцийн төлбөрийн
хэмжээ

Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 20.1.1-дэх заалтын дагуу ажилчдын
унд ахуйн зориулалтаар ашиглах $202,5 \text{ м}^3$ усыг төлбөрөөс чөлөөлнө.

Усны нооц ашигласны төлбөрийн хэмжээ

Үйлдвэрлэл үйлчилгээнд $607,5\text{м}^3 + 535,5\text{м}^3 + 1458\text{м}^3 = 2601\text{м}^3$

1м^3 усны нооц ашигласны төлбөр $1510 * 0,15 * (0,4 * 2) = 181,2\text{ төг/м}^3$

-1510 Чулуут голын сав газарт газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ

-(15%) -Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу усны нооц ашигласны төлбөрийн 10-д заасан хувь хэмжээ

-0,4- Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл үйлчилгээ эрхлэхэд газрын доорх ус ашиглахад тооцох итгэлцүүр

-2-Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутагт ус ашигласан тохиолдолд экологийн итгэлцүүрийг 2 дахин нэмэгдүүлж тооцно.

$2601\text{ м}^3 * 181,2\text{ төг/м}^3 = 471301,2\text{ төгрөг}$

17. Тавих шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж

- Усны тухай хуулийн 28.6-д заасны дагуу ус ашиглуулах зөвшөөрлийг Архангай аймгийн Тариат сумын Засаг даргаас авч, мөн хуулийн 13.1.2-т заасны дагуу Архангай аймгийн Тариат сумын Засаг даргатай гэрээ байгуулах,
- Ус, рашааны нооц ашигласны төлбөрийг 2023 оны 10 дугаар сарын 01-ний дотор төлөх;
- Усны тухай хуулийн 31.2-т заасны дагуу зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөрийг 50 хүртэл хувиар шатлан өсгөн тооцож төлөхөөр заасныг анхаарч жил бүрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг үнэн зөв гаргах;
- Усны тухай хуулийн 7.5-д заасны дагуу улсын усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай мэдээ тайлан, ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ усны нооц ашигласны төлбөрийн баримт, ус ашиглалтын тоо хэмжээ зэрэг мэдээллийг 2022 оны 10 дугаар сарын 15-ны дотор Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт ирүүлэх
- Цэвэр усны худагт усны тоолуур суурилуулж ус ашиглалтын байдалд тогтмол хяналт тавих, ус, ашиглалтыг бодитоор тооцох

ДУГНЭЛТ ГАРГАСАН:

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН
МЭРГЭЖИЛТЭН

ХЯНАСАН:

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА

САРАНГУА
Ч.БАТНАЙРАМДАЛ

